

ПРОГРАМ ТАКМИЧЕЊА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ ОСНОВНА ШКОЛА

Напомена: С обзиром на то да су ове године такмичења на окружном и републичком нивоу организована раније у односу на претходне године, доносимо ревидирани Програм такмичења, који важи искључиво за школску 2023/24. годину.

V РАЗРЕД

Изостављена су поједина дела предвиђена Наставним програмом за пети разред основног образовања и васпитања: дела обухваћена допунским избором, научнопопуларни и информативни текстови, као и поједина дела предвиђена Програмом између којих је могућ одабир за обраду.

Лирика

1. Народна лирска митолошка песма: *Вила зида град*
2. Народна лирска песма о раду: *Јабланова моба*
3. Народна лирска породична песма: *Највећа је жалост за братом*
4. Душан Васиљев: *Домовина*
5. Војислав Илић: *Зимско јутро*
6. Десанка Максимовић: *Сребрне плесачице*
7. Пеђа Трајковић: *Кад књиге буду у моди*

Епика

1. Народна шаљива приповетка: *Еро с онога свијета*
2. Народна новела: *Дјевојка цара надмудрила*
3. Милован Глишић: *Прва бразда*
4. Стеван Сремац: *Чича Јордан (одломак)*
5. Бранко Ћопић: *Поход на Мјесец*
6. Иво Андрић: *Мостови*
7. Данило Киш: *Дечак и пас*
8. Антон Павлович Чехов: *Шала*
9. Епске народне песме (о Немањићима и Мрњавчевићима – преткосовски тематски круг: *Свети Саво, Женидба Душанова, Урош и Мрњавчевићи*)
10. Кратке фолклорне форме (питалице, брзалице, пословице, загонетке)
11. Бранислав Нушић: *Хајдуци*
12. Марк Твен: *Доживљаји Тома Сојера*
13. Игор Коларов: *Аги и Ема*

Драма

1. Бранислав Нушић: *Кирија*

Књижевни термини и појмови

Песник и лирски субјекат.

Мотиви и песничке слике као елементи композиције лирске песме.

Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен.

Врста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац).

Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност.

Стилске фигуре: епитет, ономапопеја, персонификација, поређење.

Врсте ауторске и народне лирске песме: описне (де-скриптивне), родољубиве (патриотске); митолошке, песме о раду (посленичке) и породичне.

Писац и приповедач.

Облици казивања: приповедање у првом и трећем лицу.

Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља.

Карактеризација ликова – начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака.

Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка (народна и ауторска), новела (народна и ауторска), шаљива народна прича.

Позоришна представа и драма.

Чин, појава, лица у драми, драмска радња. Сцена, костим, глума, режија.

Драмске врсте: једночинка, радио-драма.

VI РАЗРЕД

Изостављена су поједина дела предвиђена Наставним програмом за шести разред основног образовања и васпитања: дела обухваћена допунским избором, научнопопуларни и информативни текстови, као и поједина дела предвиђена Програмом између којих је могућ одабир за обраду.

Лирика

1. Ђура Јакшић: *Вече*
2. Јован Дучић: *Село*
3. Мирослав Антић: *Плава звезда*
4. Алекса Шантић: *О, класје моје*
5. Десанка Максимовић: *Грачаница*
6. Војислав Илић: *Свети Сава*
7. Стеван Раичковић: *Хвала сунцу, земљи, трави*
8. Милован Данојлић: *Овај дечак зове се Пепо Крста*
9. Сергеј Јесењин: *Песма о керуши*

Епика

1. Народна епска песма: *Смрт Мајке Југовића*
2. Народна епска песма: *Цар Лазар и царица Милица*
3. Народна епска песма: *Марко Краљевић укида свадбарину*
4. Петар Кочић: *Јаблан*
5. Исидора Секулић: *Буре*
6. Бранко Ћопић: *Чудесна справа*
7. Иво Андрић: *Аска и вук*
8. Антон Павлович Чехов: *Вањка*
9. Бранислав Нушић: *Аутобиографија* (одломци из акредитованих читанки)
10. Анђела Нанети: *Мој дека је био трешња*
11. Бранко Ћопић: *Орлови рано лете*

Драма

1. Коста Трифковић: *Избирачица* (одломак)

Књижевни термини и појмови

Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац).

Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха.

Стилске фигуре: контраст, хипербола.

Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне пе-сме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљи-чке, додолске, божићне).

Основна тема и кључни мотиви.

Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог.

Фабула/радња, редослед догађаја.

Врсте епских дела: приповетка, роман.

Културно-историјско предање (нпр. *Смрт Марка Краљевића*).

Драмске врсте: комедија – основне одлике.

Монолог и дијалог у драми.

Дидаскалије, реплике.

Етапе драмске радње (заплет и расплет).

VII РАЗРЕД

Школски ниво такмичења из књижевности подразумеваће наставно градиво 5. и 6. разреда из области Књижевност, као и савладане садржаје из 7. разреда до краја првог полугодишта, закључно са децембром.

Општински ниво такмичења обухватиће и градиво предвиђено за јануар и фебруар. За окружни ниво такмичења потребно је да ученици изуче и дела планирана за март предлогом распореда градива. За републички ниво такмичења ученици ће припремити градиво седмог разреда до пролећног распуста, уз познавање раније обрађеног градива у петом и шестом разреду другог циклуса основног образовања и васпитања.

Изостављена су поједина дела предвиђена Наставним програмом за седми разред основног образовања и васпитања: дела обухваћена допунским избором, научнопопуларни и информативни текстови, као и поједина дела предвиђена Програмом између којих је могућ одабир за обраду.

Познавање књижевних термина испитиваће се и на познатим и на ученицима непознатим текстовима, датим у краћем одломку или у форми реченице у задатку.

Општински ниво такмичења

1. Мирослав Антић: *Плави чуперак* (избор), *Шашава књига* (избор)
2. Рабиндранат Тагоре: *Патирни бродови*
3. Десанка Максимовић: *Крвава бајка*
4. Стеван Раичковић: *После кише*
5. Вислава Шимборска: *Облаци*
6. Антоан де Сент Егзипери: *Мали Принц*
7. Народне бајке: *Међедовић*, *Чудотворни прстен*, *Златоруни ован*
8. Петар Кочић: *Кроз мећаву*
9. Ана Франк: *Дневник Ане Франк* (одломак)
10. Алфонс Доде: *Последњи час*
11. Душан Ковачевић: *Свемирски змај*

12. Свети Сава у књижевности: одломак из *Житија Светог Симеона* (о опроштају оца од сина); избор из народних прича и предања (на пример *Свети Сава и ђаво*, легенде о Светом Сави); избор из ауторске поезије о Светом Сави (Матија Бећковић: *Прича о Светом Сави*)
13. Пословице; изреке; питалице; загонетке.

Окружни ниво такмичења

1. Михајло Пупин: *Са паињака до научењака* (одломак)
2. Милан Ракић: *Божур*
3. Епске народне песме покосовског тематског круга (*Смрт војводе Пријезде, Диоба Јакишића*)
4. Владислав Петковић Дис: *Међу својима*
5. Милутин Бојић: *Плава гробница*
6. Епске народне песме о хајдучима (*Мали Радојица, Стари Вујадин*)

Републички ниво такмичења

1. Епске народне песме о ускоцима (*Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана*)
2. Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедоновић* (одломак)
3. Јован Стерија Поповић: *Покондирена тиква*
4. Јанко Веселиновић: *Хајдук Станко* (одломци из акредитованих читанки)
5. Радоје Домановић: *Вођа* (одломак)
6. Јован Дучић: *Подне*

Књижевни термини и појмови

- Опкорачење.
- Рефрен.
- Цезура.
- Везани и слободни стих.
- Врсте строфа.
- Ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма.
- Лезичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, симбол, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација).
- Функција мотива у композицији лирске песме.
- Песма у прози.
- Фабула и сиже.
- Статички и динамички мотиви.
- Композиција.
- Епизода.
- Идејни слој књижевног текста.
- Хумор, иронија и сатира.
- Врсте карактеризације књижевног лика.
- Унутрашњи монолог.
- Хронолошко и ретроспективно приповедање.
- Дневник.
- Путопис.

Аутобиографија.
Легендарна прича.
Предања о постанку бића, места и ствари.
Афоризам.
Пословице; изреке; питалице; загонетке.
Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет.
Драмска ситуација.
Драма у ужем смислу.

VIII РАЗРЕД

Школски ниво такмичења из књижевности подразумеваће наставно градиво 5, 6. и 7. разреда из области Књижевност, као и савладане садржаје из 8. разреда до краја првог полугодишта, закључно са децембром.

Општински ниво такмичења обухватиће и градиво предвиђено за јануар и фебруар. За окружни ниво такмичења потребно је да ученици изуче и дела планирана за март предлогом распореда градива. За републички ниво такмичења ученици ће припремити градиво осмог разреда у целости, уз познавање раније обрађеног градива у разредима другог циклуса основног образовања и васпитања.

Изостављена су поједина дела предвиђена Наставним програмом за осми разред основног образовања и васпитања: дела обухваћена допунским избором, научнопопуларни и информативни текстови, као и поједина дела предвиђена Програмом између којих је могућ одабир за обраду. Познавање књижевних термина испитиваће се и на познатим и на ученицима непознатим текстовима, датим у краћем одломку или у форми реченице у задатку.

Општински ниво такмичења

1. Доситеј Обрадовић: *Живот и прикљученија*
2. Народне епске песме: *Почетак буне против дахија, Бој на Мишару, Бој на Чокешени*
3. Вук Стефановић Караџић: *Житије Ајдук Вељка Петровића, О народним певачима*
4. Прота Матеја Ненадовић: *Мемоари* (одломак)
5. Ђура Јакшић: *Отаџбина*
6. Симо Матавуљ: *Пилипенда*
7. Лаза Лазаревић: *Све ће то народ позлатити*
8. Момчило Настасијевић: *Труба*
9. Бранимир Ћосић: *Покошено поље* (одломак из поглавља „Читава једна младост”)
10. Данило Киш: *Ноћ и магла*
11. Милош Црњански: *Сеобе I* (одломак)
12. Клод Кампањ: *Збогом мојих петнаест година*

Окружни ниво такмичења

1. Петар II Петровић Његош: *Горски вијенац* (одломак „Бадње вече”)
2. Јован Јовановић Змај: *Ђулићи* (избор); *Светли гробови*
3. Бранко Радичевић: *Ђачки растанак* (одломци из акредитованих читанки)
4. Народна епско-лирска песма: *Женидба Милића Барјактара*
5. Васко Попа: *Очију твојих да није*

Републички ниво такмичења

1. Народне лирске љубавне песме: *Српска дјевојка, Љубавни растанак*
2. Десанка Максимовић: *Пролетња песма* и *Опомена*
3. Петар Кочић: *Јазавац пред судом* (одломак)
4. Иво Андрић: Избор приповедака о деци (*Деца, Књига, Панорама*)
5. Иван В. Лалић: *Ветар*
6. Бранислав Нушић: *Сумњиво лице*

Књижевни термини и појмови

Стилска средства: анафора и епифора, апострофа.

Лирске врсте: народне љубавне песме, обичајне песме (сватовске, тужбалице и здравице); љубавна песма (ауторска).

Епско-лирске врсте: поема, балада.

Драмски спев.

Мемоари.

Биографија.

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за самосталну анализу књижевноуметничког дела (лирска и епска песма, приповетка, роман и драма) уз помоћ развијеног плана и теза. Процењивање идејно-естетских, језичко-стилских и других вредности уметничког дела.

Стицање поузданог критеријума за избор, анализу и процену књижевног текста. Упућивање ученика у коришћење одабране и приступачне литературе о делима и писцима. Подстицање и развијање критичког односа у проблемском приступу делу и писцу.

Систематизовање знања о народној и ауторској књижевности (на примерима из лектире).

Књижевнотеоријски појмови

С обзиром на чињеницу да се у 8. разреду систематизују знања која су ученици стекли од 5. до 8. разреда, подсећамо на следеће.

Систематизација књижевних родова и врста у народној и ауторској књижевности.

Систематизација облика казивања (форми приповедања) у књижевноуметничким текстовима: наративна (приповедање у 1. и 3. лицу); хронолошко и ретроспективно приповедање; дескрипција (портрет, пејзаж, појам ентеријера и екстеријера), наративна дескрипција; дијалог; монолог, унутрашњи монолог.

Језичкостилска изражајна средства (систематизација свих стилских фигура изучаваних у основној школи). Структура уметничког текста (композиција, однос фабуле и сужеа, драмски елементи: експозиција, заплет, кулминација, перипетија, расплет).

Врсте карактеризације (социолошка, психолошка, језичка...)

Мотиви: динамички, статички, наративни, описни, интернационални...

ГИМНАЗИЈЕ И СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ

ПРВИ РАЗРЕД

Општински ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Бановић Страхиња, народна епска песма

Хасанагиница, народна балада

Лаза Лазаревић: *Први пут с оцем на јутрење*

Антон Павлович Чехов: *Туга*

Добрило Ненадић: *Доротеј*

Борислав Пекић: *Време чуда (Чудо у Јабнелу)*

Софокле: *Антигона*

Иво Андрић: *О причи и причању* (беседа приликом примања Нобелове награде)

Еп о Гилгамешу (осма плоча)

Хомер: *Илијада* (одломци: прво и шесто певање)

Библија. Стари завет: *Легенда о потопу; Пјесма над пјесмама*

Библија. Нови завет: *Јеванђеље по Матеју*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- уметност; појам и врсте уметности
- књижевност (појам и назив)
- наука о књижевности (теорија књижевности, историја књижевности, књижевна критика)
- спољашњи и унутрашњи (иманентни) приступ књижевном делу
- структура књижевног дела (појам)
- лирика
- епика
- епски јунак
- драмски јунак
- протагонист, антагонист
- лирска песма
- епска песма
- приповетка
- новела
- роман
- драма
- основни елементи драмске структуре
- драмске врсте
- драмски сукоб
- трагедија
- трагички сукоб
- трагичка кривица
- катарза
- античко позориште
- тема, мотиви, фабула и сиже у књижевном делу
- облици приповедања у књижевном делу (нарација, дескрипција)
- облици казивања у књижевном делу (дијалог, монолог, унутрашњи монолог)

- лик у књижевном делу
- карактеризација (врсте: језичка, психолошка, социјална, етичка)
- композиција књижевног дела
- језик књижевног дела
- књижевност старог века (појам, главне одлике)
- поједине стилске фигуре обрађене у основној школи (епитет, стални епитет, поређење, персонификација, хипербола, оноματοпеја, асонанца, алитерација, словенска антитеза)

Окружни ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Свети Сава: *Житије Светога Симеона* (одломак: *Болест и смрт Светога Симеона*)

Теодосије: *Житије Светог Саве* (одломак: *Бег у Свету Гору*)

Јефимија: *Похвала кнезу Лазару*

Деспот Стефан Лазаревић: *Слово љубве*

Комади од различнијех косовскијех пјесама, народна епска песма

Марко Краљевић и брат му Андријаш, бугарштица

Диоба Јакшића, народна епска песма

Ропство Јанковић Стојана, народна епска песма

Златна јабука и девет пауница, народна бајка

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- средњовековна књижевност (појам, главне одлике)
- служба
- житије
- похвала
- слово
- поетика народне (усмене) књижевности
- одлике народне (усмене) књижевности: колективност, варијантност, формулативност
- врсте народне лирске поезије
- подела народне епске поезије према хронологији историјских збивања и тематском критеријуму
- лирско-епска поезија; балада
- типологија једноставних усмених облика (класификација усмених прозних облика: приче о животињама, бајке, новеле, народне приче, легендарне приче)
- стих (врсте стихова)
- метрика
- хексаметар
- десетерац
- цезура
- мит
- предање
- структура народне бајке и остале одлике
- епитет
- стални епитети
- поређење

- персонификација
- хипербола
- антитеза
- лирски паралелизми (анафора, епифора, симплоха, палилогија)

Републички ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (избор сонета из акредитованих читанки)
 Данте Алигијери: *Божанствена комедија, Пакао* (певање пето)
 Ђовани Бокачо: *Декамерон* (*Оквирна прича, Федерико и мона Ђована*)
 Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*
 Сервантес: *Дон Кихот* (одломци: предговор, прво, седмо и осмо поглавље)
 Марин Држић: *Новела од Станца*
 Данило Киш: *Рани јади*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- хуманизам (појам, главне одлике)
- ренесанса (појам, главне одлике)
- петраркизам
- елизабетанско позориште
- шекспирологија
- фарса
- вербална (језичка) комика
- ситуациона комика
- дидакалогија (рemark)
- драмска композиција (етапе развоја драмске радње)
- основне врсте комедије
- градација
- метафора

ДРУГИ РАЗРЕД

Општински ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Иван Гундулић: *Осман* (одломци из акредитованих читанки)
 Гаврил Стефановић Венцловић: *Црни биво у срцу*
 Захарија Орфелин: *Плач Србији*
 Доситеј Обрадовић: *Писмо Харалампију; Живот и прикљученија* (одломци из акредитованих читанки); *Востани Србије*
 Јован Стерија Поповић: *Тврдица*
 Џорџ Гордон Бајрон: *Ходочашће Чајлда Харолда* (одломци из акредитованих читанки)
 Александар Сергејевич Пушкин: *Евгеније Оњегин*

Едгар Алан По: *Гавран*

Хајнрих Хајне: *Лорелаж*

Вук Стефановић Караџић: критика романа *Љубомир у Јелисијуму*; *Писмо Вука Караџића кнезу Милошу Обреновићу* (одломци)

Петар II Петровић Његош: *Горски вијенац*

Бранко Радичевић: *Кад млидија' умрети*

Ђура Јакшић: *На Липару*; *Орао*

Јован Јовановић Змај: *Ђулићи увеоци* (избор из акредитованих читанки)

Лаза Костић: *Међу јавом и мед сном*; *Santa Maria della Salute*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- барокне тенденције у српској књижевности
- просветитељство
- сентиментализам
- класицизам
- писмо
- аутобиографија
- лирска поезија (карактеристике и врсте)
- стих
- строфа (врсте строфа)
- рима (врсте риме)
- структура лирске песме
- песничка слика
- версификација
- трохеј
- јамб
- дактил
- метафора
- персонификација
- алегорија
- иронија
- асиндет
- полисиндет
- анафора
- епифора
- симплоха
- оноματοпеја
- алитерација
- асонанца
- романтизам (одлике, поетика, представници)
- гротескно
- лирско-епска поезија (поема)

Окружни ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Оноре де Балзак: *Предговор Људској комедији* (одломак); *Чича Гордио*

Николај Васиљевић Гогољ: *Шињел*
Светозар Марковић: *Певање и мишљење*
Јаков Игњатовић: *Вечити младожења* (одломци из акредитованих читанки)
Иво Андрић: *Мост на Жепи; Пут Алије Ђерзелеза*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- реализам (одлике, поетика, представници)
- реалистички роман
- лик у реалистичком делу (типичност, индивидуалност)
- врсте мотивације у књижевним делима реализма

Републички ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Милован Глишић: *Глава шећера*
Лаза Лазаревић: *Ветар*
Радоје Домановић: *Данга*
Бранислав Нушић: *Госпођа министарка*
Симо Матавуљ: *Поварета*
Лав Николајевић Толстој: *Ана Карењина*
Драгослав Михаиловић: *Кад су цветале тикве*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- реалистичка приповетка
- хумор
- сатира
- савремени роман (теме, мотиви, ликови, тип јунака, приповедачке технике – односи се на роман *Кад су цветале тикве*)

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Општински ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Шарл Бодлер: *Везе; Албатрос; Читаоцу*
Артур Рембо: *Самогласници*
Антон Павлович Чехов: *Ујка Вања*
Богдан Поповић: *Антологија новије српске лирике* (Предговор)
Алекса Шантић: *Вече на шкољу; Претпразничко вече*
Јован Дучић: *Сунцокрети; Јабланови; Човек говори Богу*
Милан Ракић: *Искрена песма; Јасика*
Владислав Петковић Дис: *Можда спава; Тамница; Нирвана*
Сима Пандуровић: *Светковина; Потрес*
Војислав Илић: *У позну јесен*
Борисав Станковић: *Коштана; Нечиста крв*

Јован Скерлић: *О Коштани*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- модерна (карактеристике, представници)
- симболизам
- импресионизам
- симбол
- стих: једанаестерац, дванаестерац, александринац
- слободни стих
- метонимија
- синегдоха
- парадокс
- алузија
- апострофа
- реторско питање
- инверзија
- елипса
- рефрен
- наратија (приповедање: хронолошко, ретроспекција)
- дескрипција (опис)
- дијалог
- монолог
- унутрашњи монолог
- доживљени говор
- приповедачки коментар
- пишчев коментар
- казивање у првом, другом, трећем лицу
- драма у ужем смислу (особине)
- модерна драма (психолошка, импресионистичка)

Окружни ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Петар Кочић: *Мрачајски прото*
Франц Кафка: *Процес; Преображај*
Милутин Бојић: *Плава гробница*
Душан Васиљев: *Човек пева после рата*
Милош Црњански: *Суматра; Сеобе I*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- песма у прози
- књижевни манифест
- авангарда
- футуризам
- експресионизам
- надреализам

- манифести авангардних покрета
- српска књижевност између два рата (међуратна књижевност)

Републички ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Момчило Настасијевић: *Запис о даровима моје рођаке Марије*

Иво Андрић: *На Дрини ћуприја*

Тин Ујевић: *Свакидашња јадиковка*

Растко Петровић: *Људи говоре*

Избор из лирике европске модерне (Рилке, Блок, Аполинер – избор из акредитованих читанки)

Избор из међуратне српске поезије (Десанка Максимовић, Милан Дединац, Раде Драинац, Оскар Давичо, Александар Вучо, Душан Матић – избор из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- сценски језик (визуелни и акустички сценски знаци)
- драма на сцени: публика, глумац, режија, лектор, сценограф, костимограф

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Општински ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Васко Попа: *Каленић; Кора* (избор из акредитованих читанки)

Иван Л. Лалић: *Писмо; Језеро у јесен*

Стеван Раичковић: циклус песама *Записи о црном Владимиру*

Семјуел Бекет: *Чекајући Годоа*

Албер Ками: *Странац; Мит о Сизифу* (одломак)

Вилијем Шекспир: *Хамлет*

Волфганг Гете: *Фауст*

Фјодор Михайлович Достојевски: *Злочин и казна*

Миодраг Павловић: *Научите пјесан; Пробудим се*

Бранко Миљковић: *Ватра и ништа* (избор из акредитованих читанки)

Иво Андрић: *Проклета авлија*

КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ обрађивани у претходним разредима, као и у завршном, четвртном разреду, уз наведена књижевна дела (са општинског нивоа такмичења)

Окружни ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Десанка Максимовић: *Трајсим помиловање* (избор из акредитованих читанки)

Меша Селимовић: *Дервизи и смрт*

Добрица Ћосић: *Корени*

Борислав Пекић: *Човек који је јео смрт, 1793.* (приповетка)

Бранко Ћопић: *Башта сљезове боје*

Љубомир Симовић: *Путујуће позориште Шопаловић*

Александар Поповић: *Развојни пут Боре Шнајдера*

КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ обрађивани у претходним разредима, као и у завршном, четвртном разреду, уз наведена књижевна дела (са окружног нивоа такмичења)

Републички ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Милорад Павић: *Хазарски речник*

Михаил Булгаков: *Мајстор и Маргарита*

Данило Киш: *Енциклопедија мртвих* (приповетка)

Бранимир Шћепановић: *Уста пуна земље*

Душан Ковачевић: *Балкански ипијун*

Избор из светске лирике 20. века (Жак Превер, В. Х. Одн, Ана Ахматова, Јосиф Бродски – избор из акредитованих читанки)

КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ обрађивани у претходним разредима, као и у завршном, четвртном разреду, уз наведена књижевна дела (са републичког нивоа такмичења)

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне садржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Према Правилнику о организовању и спровођењу такмичења „Књижевна олимпијада”, извештаји са окружног такмичења достављају се организаторима у табелама, заједно са списковима учесника (уз назив школе и име наставника) и освојеним бројем бодова, на мејл Друштва (drustvosj@fil.bg.ac.rs) у року од три дана од завршеног такмичења. Моле се задужени представници школских округа у Србији да резултате шаљу обједињено (не свака школа или група школа само у своје име). Извештаји који не стигну на време, који су непотпуни или се шаљу у више наврата, онемогућавају Друштво да такмичење настави планираном динамиком.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су ревидирани садржаји редовне наставе српског језика и књижевности прописани **важећим** наставним плановима и програмима за средње стручне школе и новим програмима наставе и учења за различите смерове гимназије. Друштво за српски језик и књижевност Србије објавило је збирке тестова са првих шест такмичења Књижевне олимпијаде у којима се могу наћи модели задатака за све разреде.

Напомене: На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено за све претходне нивое такмичења, као и градиво предвиђено за све претходне разреде.

Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити план дистрибуције наставног садржаја, дат у овом *Информатору*. Текстови ван програма могу се користити само за испитивање области Разумевање прочитаног текста и у складу са натпрограмским захтевима стандарда (описа ученичких постигнућа).

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете Републике Србије (www.mpp.gov.rs), али су обавезни да све књижевноисторијске, књижевнотеоријске и књижевнокритичке појмове и тумачења ускладе са релевантним достигнућима науке о књижевности, јер ће се као тачни одговори признавати само они који су засновани и потврђени у науци о књижевности.